

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	Gemeente Hardenberg
Aangevraagde activiteiten :	WNB Ontheffing soortenbescherming aanvraag
Datum ontvangst aanvraag :	15.06.2022
Locatie :	Vechtrijk Gramsbergen - Stadsfront
Datum beschikking :	31.01.2023
Kenmerk :	D2023-01-005297
Zaaknummer :	2022-008107

Datum verzending

31.01.2023

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	4
A.1	Aanvraag	4
A.2	Besluit	4
A.3	Coördinatieregeling van toepassing	4
A.4	Zienswijzen	5
A.5	Ondertekening en verzending	5
A.6	Niet mee eens?	6
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	7
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	7
B.2	Algemeen	7
B.3	Soortspecifiek	8
B.4	Overige zaken	8
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	9
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	9
C.1.1	Bevoegdheid	9
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
C.1.2	Procedure	9
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	9
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	9
C.1.2.3	Wettelijke regels	9
C.1.2.4	Provinciaal beleid	9
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN	10
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	10
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	10
C.2.2	Doel van het project	11
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	11
C.2.4	Periode	11
C.2.5	Onderliggende documenten	11
C.2.6	Aanvullende gegevens	11
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	11
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	11
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	11
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	12
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	13
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	13
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	14
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten	14
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	14
D.	SLOTCONCLUSIE	14

BIJLAGE 1. PLANKAART	15
E. BIJLAGE 2. ZIENSWIJZENNOTA ONTWERPBESTEMMINGSPLAN	16
"BUITENGEBIED HARDENBERG, STADSFRONT GRAMSBERGEN"	16

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

█ van het adviesbureau Aveco De Bondt heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend.

Deze hebben wij op 15 juni 2022 ontvangen en geregistreerd onder kenmerk 2022-008107.

Op 12 juli 2022 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege het project Vechtrijk Gramsbergen - Stadsfront. In deze brief geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij zijn voornemens u een ontheffing² te verlenen van verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten. In het bijzonder gaat het om het verbod vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van bunzing, hermelijn en wezel opzettelijk te beschadigen of te vernielen³.

Deze te verlenen ontheffing heeft betrekking op het project Vechtrijk Gramsbergen - Stadsfront.

Deze ontheffing treedt na het definitieve besluit in werking op 1 maart 2023 en is geldig tot en met 1 maart 2028.

Wij besluiten dat de voorschriften betreffende mitigerende en compenserende maatregelen van kracht blijven na afloop van de periode van de ontheffing.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit.

- Eelerwoude, 29 oktober 2021. Quickscan Wet natuurbescherming. Ontwikkelingsproject Vechtrijk Gramsbergen – Gemeente Hardenberg. 201949;
- Eelerwoude, 13 juni 2022. Nader onderzoek en projectplan Wet natuurbescherming Ontwikkelingsproject Vechtrijk Gramsbergen – Gemeente Hardenberg. 202318;
- Eelerwoude, 13 juni 2022. Beantwoording aanvullende vragen;
- Ecologische functiekaart kleine marterachtigen.

De motivering voor ons besluit is in C. *Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in B. *Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

A.3 Coördinatieregeling van toepassing

Bij de voorbereiding van de besluiten wordt toepassing gegeven aan de gemeentelijke coördinatieregeling op grond van de Wet ruimtelijke ordening (artikel 3.30 Wro). Besloten is dat Burgemeester en Wethouders van Hardenberg de coördinatie van de voorbereiding van de in het eerste lid, van artikel 3.30 Wro, bedoelde besluiten voor haar rekening neemt. Dit laat uiteraard de formele bevoegdheden van GS van Overijssel op grond van de Wet Natuurbescherming onverlet.

De bedoeling van de voorgenoemde gemeentelijke coördinatie is om de voorbereiding en bekendmaking van de voor de uitvoering van dit project benodigde besluiten, inclusief de gelegenheid tot het naar voren

¹ In het kader van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

² Op basis van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb

³ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

brengen van zienswijzen daarop, respectievelijk het binnen één termijn indienen van beroep daartegen, op elkaar af te stemmen en gelijktijdig te doen plaatsvinden.

De procedure conform afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is van kracht. Dit houdt in dat alle besluiten eerst als ontwerpbesluit ter inzage worden gelegd en vervolgens als definitief besluit. De juridische basis van deze gezamenlijke terinzagelegging is te vinden in de Wet ruimtelijke ordening (artikel 3.30 en 3.31) en de coördinatiebesluiten.

A.4 Zienswijzen

De ontwerpbeschikking met aanvraag en bijlagen hebben wij met ingang van 18 augustus 2022 tot en met 28 september 2022 (gedurende zes weken) in het gemeentehuis van de gemeente Hardenberg en bij de provincie ter inzage gelegd.

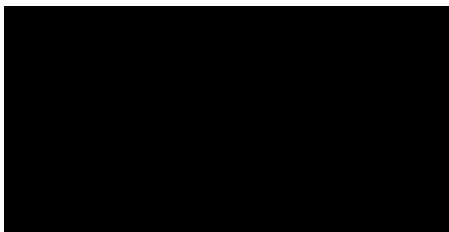
Op het ontwerp van de gezamenlijke besluiten, inclusief de ontwerp-ontheffing volgens de Wet natuurbescherming zijn gedurende de zienswijzetermijn zeven zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen zijn inhoudelijk niet gericht tegen de ontwerp-ontheffing Wnb. De zeven zienswijzen leiden dan ook niet tot het onder gewijzigde voorschriften verlenen van de ontheffing, danwel het niet verlenen van de ontheffing. Er is geen aanleiding tot aanpassing in het definitieve besluit. In de Zienswijzennota, die als bijlage 2 is gevoegd, staat omschreven hoe de bevoegde gezagen met de zienswijzen zijn omgegaan.

A.5 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Hardenberg;
- [REDACTED], Aveco de Bondt.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster
Teamleider vergunningverlening

A.6 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u naar de rechter.

Stuurt u dan een beroepschrift naar de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRvS). Deze rechter kijkt dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw beroepschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw beroepschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. U doet een kopie van ons besluit bij uw beroepschrift, zodat de AbRvS weet om welk besluit het gaat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw beroepschrift.
4. U verstuurt het beroepschrift op tijd. U moet het beroepschrift versturen binnen zes weken na de datum waarop wij het besluit ter inzage hebben gelegd.

Uw beroepschrift kunt u op 1 manier versturen.

1. Met de post naar: Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, postbus 20019, 2500 EA Den Haag.

Voor de behandeling van uw beroep betaalt u een bedrag. De hoogte van dit bedrag kunt u vinden op de website van de AbRvS, www.raadvanstate.nl. De AbRvS kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor vragen over uw zaak belt u met het algemene telefoonnummer van de AbRvS: 070 - 426 44 26. Als u nog geen zaak heeft lopen bij de AbRvS, dan kunt u op werkdagen tussen 8.30 uur en 17.00 uur contact opnemen met de afdeling publieksvoorlichting, telefoonnummer 070 - 426 42 51 of 070 - 426 40 33.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u beroep instelt bij de AbRvS treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de AbRvS dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte beroepsprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De AbRvS kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor vragen belt u een van de hierboven vermelde telefoonnummers.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2022-06-002550). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologisch deskundige⁴, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁴ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

B.3 Soortspecifiek

Bunzing, hermelijn en wezel

5. De uitvoering van het ongeschikt maken van werkterrein met leefgebied voor bunzing, hermelijn en wezel vindt plaats buiten de kwetsbare perioden. Dit betreft de voortplantingsperiode (15 maart – 1 september). Koude omstandigheden in de winter zijn ook kwetsbaar vanwege de beperkte beschikbaarheid van voedsel. Afhankelijk van de weersomstandigheden verschuiven de kwetsbare perioden, waardoor ze langer dan wel korter zijn dan weergegeven in de tabel. Wanneer de weergegeven geschikte perioden beginnen en eindigen op de specifieke locatie en in het jaar van uitvoering, wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de betrokken soort(en). Als dit oordeel afwijkt van de weergegeven standaard onderbouwt de ecologisch deskundige dit oordeel in het ecologisch logboek.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
<i>Bunzing, hermelijn, wezel</i>												
Voortplantingsperiode												
Winterperiode												

6. Tenminste één week voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een laatste veldcontrole op sporen, latrines en mogelijke verblijfplaatsen uitgevoerd.
7. Werkterrein met geschikt leefgebied wordt (buiten de kwetsbare periode) tenminste één week voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt en gehouden. Terreinen waar geen werkzaamheden worden uitgevoerd worden niet ongeschikt gemaakt maar in stand gelaten. Het tijdelijk ongeschikt maken van het plangebied gebeurt door de gehele oeverzone, sloten en zomerdijk kort te maaien (<15cm). Gedurende de werkzaamheden wordt de vegetatie kort gehouden. Het maaien vindt langzaam en in 1 richting plaats, het maaisel wordt afgevoerd. Deze richting wordt bepaald door de begeleidende ecooloog. Deze ecooloog begeleidt ook de maaiacties gedurende de werkzaamheden waarmee het gebied ongeschikt blijft totdat de werkzaamheden zijn afgerond. Daarbij worden stobben en/of wortels van wilgen zo veel mogelijk behouden.
8. U realiseert nieuw geschikt leefgebied voor kleine marters door de nieuwe Vechtarm te voorzien van een natuurvriendelijke oever en ruigte te realiseren. De wijze van realisatie, oppervlakte en de geschiktheid wordt aangetekend in het ecologisch logboek.

B.4 Overige zaken

9. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de bunzing, hermelijn en wezel.
10. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁵. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hardenberg gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.2.3 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁶ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁷ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.2.4 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017⁸ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten⁹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

⁵ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁶ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁷ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

⁸ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

⁹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

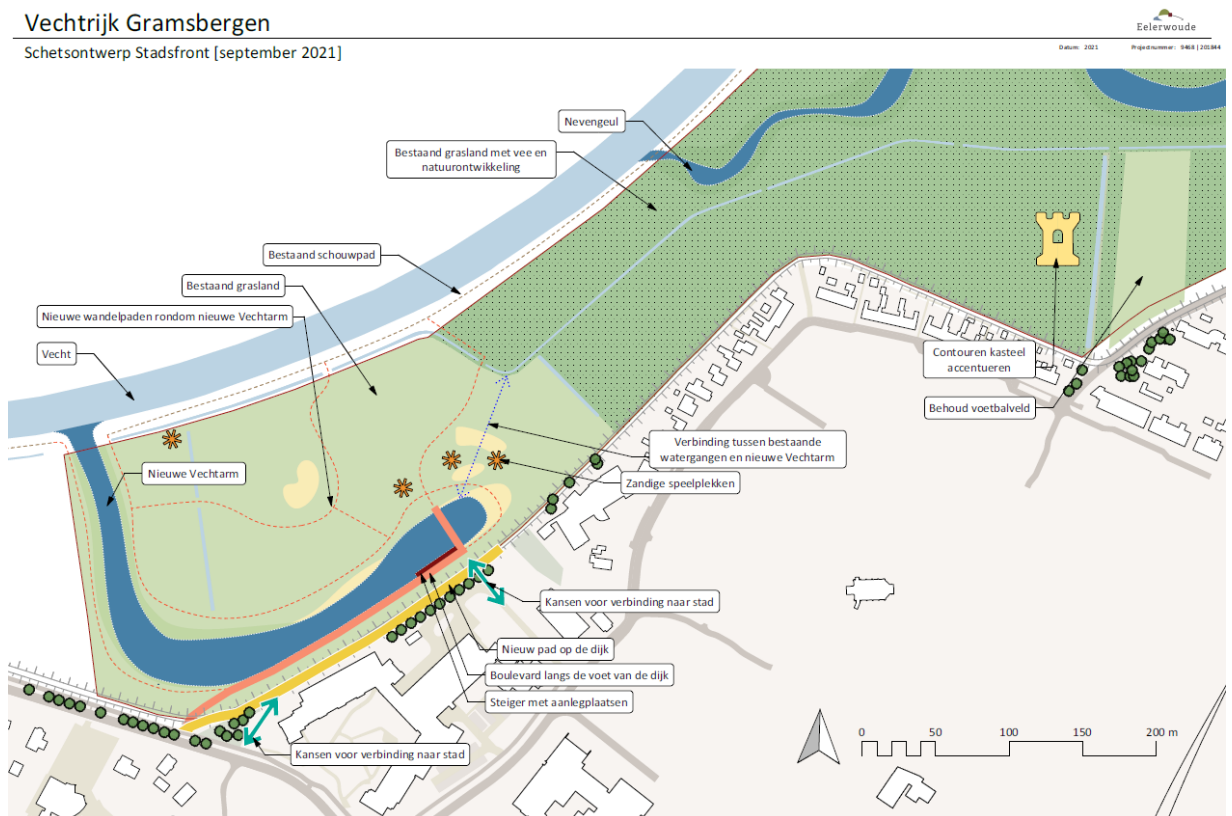
C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

De gemeente Hardenberg is voornemens in samenwerking met het waterschap Vechtstromen een gedeelte van de uiterwaarden van de Overijsselse Vecht her in te richten, in het kader van het project 'Ruimte voor de Vecht'. Het totale plangebied betreft een gebied ter grootte van 47 hectare, welke zal worden opgesplitst in twee afzonderlijke plangebieden (afbeelding 2). Het noordelijke gedeelte ter grootte van 36 hectare in opdracht van waterschap Vechtstromen en het zuidelijke gedeelte, ter hoogte van Gramsbergen ter grootte van circa 11 ha, in opdracht van de gemeente Hardenberg. Deze ontheffing heeft betrekking op het zuidelijke gedeelte, het plangebied van 11 hectare groot.

Binnen het plangebied wordt een nieuwe Vechtarm gegraven richting Gramsbergen. Dit betekent dat er ten tijde van de realisatie veel groot materieel in de vorm van graafmachines en heen en weer rijdende vrachtwagens aanwezig zijn. In het kielzog hiervan worden andere maatregelen meegenomen als het realiseren van speelplaatsen, steigers en nieuwe wegen en paden. Behoudens de doorsteek voor de Vechtarm wordt de Vechtoever niet in het project betrokken.

Het eindbeeld van het plangebied is dat er een betere verbinding tussen de stad Gramsbergen en de Vecht door de realisatie van het Stadsfront. Zie voor het schetsontwerp van het Stadsfront onderstaande afbeelding.

De planning van de geplande werkzaamheden is nog niet bekend. Op zijn vroegst wordt gestart met de werkzaamheden in 2023. Hierbij zal een groot gedeelte van de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd in het voorjaar en de zomer in verband met de hoge waterstanden in de winter.

C.2.2 Doel van het project

Het doel van het project is hoofdzakelijk om de ecologisch waterkwaliteit van de Vecht te verbeteren, ten behoeve van de KRW. Door uitvoering van klimaatadaptieve maatregelen kunnen knelpunten als gevolg van de klimaatverandering (zowel vernatting als verdroging) beter worden opgevangen. Vechtrijk kan als landelijk voorbeeldproject dienen voor klimaatadaptatie in het landelijk gebied. Daarnaast krijgt het Vechtdal meer belevingsmogelijkheden en wordt het gebied interessant voor toeristen, o.a. uit Duitsland, dit betekent een economische impuls voor Gramsbergen en het omliggende gebied. Dit wordt onder meer bereikt door de aanleg van recreatieve voorzieningen (haven, recreatieve routes), door vergroting van de biodiversiteit en verbetering van de waterkwaliteit.

Het project Vechtrijk Gramsbergen heeft aansluiting bij de doelen van de Regiodeal in actielijnen 3 (evenwichtige groei van stad en land) en 4 (aan de slag met klimaatoplossingen). Het project Vechtrijk Gramsbergen heeft een relatie met HWBP project Veilige Vecht (WDOD/Vechtstromen), vaarrecreatiebeleid (Ruimte voor de Vecht) en ambitiewijzer Natuur (provincie).

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de bunzing, hermelijn en wezel voor het verbod voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹⁰.

C.2.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 maart 2023 tot en met 1 maart 2028.

C.2.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Eelerwoude, 29 oktober 2021. Quickscan Wet natuurbescherming. Ontwikkelingsproject Vechtrijk Gramsbergen – Gemeente Hardenberg. 201949;
- Eelerwoude, 13 juni 2022. Nader onderzoek en projectplan Wet natuurbescherming Ontwikkelingsproject Vechtrijk Gramsbergen – Gemeente Hardenberg. 202318;
- Eelerwoude, 13 juni 2022. Beantwoording aanvullende vragen;
- Machtiging;
- Ecologische functiekaart kleine marterachtigen.

C.2.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 15 juni 2022 ontvangen. Op 23 juni 2022 zijn per e-mail aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 12 juli 2022¹¹ ontvangen.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de poelkikker, onze Brochure Soortenbescherming in Overijssel, Bunzing, egel, hermelijn en wezel en onze Handreiking soortbescherming bij onze toetsing.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Nader onderzoek en projectplan'¹² wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Quickscan met literatuuronderzoek en veldbezoek 12 mei 2021;
- Nader onderzoek in 2021 naar beekrombout, poelkikker, knoflookpad, otter en steenmarter;
- Nader onderzoek in 2021 naar muizen met lifetraps;
- In kaart brengen leefgebied kleine marters.

¹⁰ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

¹¹ Kenmerk provincie D2022-7-001633

¹² Hoofdstuk 3 pagina 14-19

Wij zijn van oordeel dat het onderzoek afdoende is geweest om aanwezigheid en functie van verblijfplaatsen voor bunzing, hermelijn en wezel in kaart te brengen.

Op basis van het onderzoek is een functie voor beekrombout, poelkikker, steenmarter, otter, knoflookpad en (niet vrijgestelde) muizensoorten in het plangebied Stadsfront niet aanwezig. De totale lengte van het stadsfront betreft circa 250 meter aan oeverlengte. Hiervan zullen enkele tientallen meters worden ingericht als inlaat voor de haven. Tijdens het nader onderzoek (middels kano) specifiek gericht op otter en de overige onderzoeken zijn hier geen verblijfplaatsen vastgesteld. De rest van de oeverzone van de Vecht blijft onaangeroerd.

De bosschages, groenstroken, oever- en ruigtebegroeiing in het plangebied zijn leefgebied met mogelijke verblijfplaatsen van kleine marterachtigen.

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan de volgende functies (tijdelijk) verloren:

- Leefgebied met verblijfplaatsen binnen het projectgebied voor bunzing, hermelijn en wezel. Dit is niet gekwantificeerd in oppervlakte, maar op kaart weergegeven. Dit gaat tijdelijk verloren. Binnen het plangebied voor de gemeente Hardenberg gaat het om een beperkt leefgebied in de vorm van de oeverbegroeiing van de Vecht, kade en (kwel)sloot op de locatie waar de Vechtarm wordt aangelegd, over een breedte van enkele tientallen meters (oppervlakte maximaal 300-450 m²). De verbindingzone in de vorm van een sloot met oeverbegroeiing die door het gebied loopt blijft in stand.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹³, zijn voldoende. Ze komen overeen met de werkwijze zoals in onze handreiking soortenbescherming is opgenomen voor kleine marters. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de bunzing, hermelijn en wezel zoveel mogelijk geminimaliseerd. In B. Voorschriften bij het besluit zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Werken buiten de kwetsbare periode van kleine marters. Deze kwetsbare periode betreft 15 maart tot en met 1 september. De kwetsbare periode voor deze soorten betreft hierbij de periode waarin jongen worden gebaard en grootgebracht, in deze periode zijn jongen kwetsbaar en is er extra behoefte aan prooidieren. Daarnaast is de winterperiode kwetsbaar omdat dan de beschikbaarheid van voedsel beperkt is.
- Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een laatste veldcontrole op sporen, latrines en mogelijke verblijfplaatsen uitgevoerd. Indien mogelijke verblijfplaatsen worden aangetroffen wordt het plan waar nodig zo aangepast dat er geen barrières ontstaan.
- Het is noodzakelijk om werkgebied met bestaand geschikt leefgebied binnen het plangebied ongeschikt te maken voor alle kleine marterachtigen. Het ongeschikt makend dient te gebeuren buiten de kwetsbare periode van deze soorten. Het tijdelijk ongeschikt maken van het plangebied gebeurt door de gehele oeverzone, sloten en zomerdijk kort te maaien (<15cm). Hierdoor verdwijnt de dekking waarmee ook de kleine marterachtigen uit het plangebied verdwijnen. Het ongeschikt maken gebeurt door het langzaam maaien van de oever, zomerdijk en sloten. Het maaisel wordt hierbij afgevoerd en er wordt in één richting op gewerkt. Deze richting wordt bepaald door de begeleidend ecooloog. Deze ecooloog begeleidt ook de maaiacties gedurende de werkzaamheden waarmee het gebied ongeschikt blijft totdat de werkzaamheden zijn afgerond.
- Om het leefgebied van de kleine marterachtigen zoveel mogelijk te ontzien worden stobben en/of wortels van wilgen behouden. Deze kunnen in de toekomst gebruikt worden als verblijfplaats en vorm van dekking. Hiernaast krijgen de oeverzone en zomerdijk weer de kans om te verruigen waardoor het weer beschikbaar wordt.
- De nieuwe Vechtarm zorgt ook voor nieuw geschikt leefgebied in de vorm van een natuurvriendelijke oever. Ondanks dat kleine marterachtigen goed kunnen bestaan nabij menselijke activiteiten zal de toename van recreatie in dit gedeelte het leefgebied niet altijd geschikt maken. Met name gedurende zomerse omstandigheden wordt verwacht dat deze

¹³ Hoofdstuk 11 pagina 37-39

Vechtarm te intensief zal worden gebruikt. Dit zal echter vooral gelden voor de wandelpaden en (vaarbewegingen op) de rivierarm. Het merendeel van het huidige leefgebied is overigens ongeschikt doordat het raaigrasweilanden betreffen.

De verschillende soorten kleine marters hebben een onbekende of matig ongunstig staat van instandhouding. Vanwege de onbekendheid van de staat van instandhouding zijn de soorten binnen Overijssel niet vrijgesteld. De mogelijke achteruitgang heeft met name te maken met het verdwijnen van kleinschalig landschap en intensivering van de landbouw. De lokale staat van instandhouding wordt door het project niet in gevaar gebracht doordat er tenminste evenveel geschikt leefgebied terugkomt.

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van Stadsfront Gramsbergen leiden tot het vernietigen van leefgebied met verblijfplaatsen van bunzing, hermelijn en wezel. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.10 lid 1b van de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project.

Het doel van Vechtrijk Gramsbergen Stadsfront staat in relatie met het doel van de nevengeul (waarvoor door Waterschap Vechtstromen een ontheffing is aangevraagd). In het gehele stroomgebied van de Vecht worden projecten uitgevoerd ten behoeve van waterveiligheid, natuur en natuur inclusieve landbouw. Hiernaast worden bij steden en dorpen ook werkzaamheden uitgevoerd welke de beleefbaarheid van de rivier vergroten. Om ook in de bovenstroom de landbouw om te vormen, te investeren in natuur en te werken aan waterveiligheid is een groot plangebied noodzakelijk. Hieraan voldoet het plangebied. Hiernaast zijn binnen het plangebied betrekkelijk weinig natuurwaarden aanwezig, hetgeen in andere plangebieden vaak anders is. Het vinden van een alternatieve locatie is hierom geen oplossing, de werkzaamheden zijn noodzakelijk op basis van de KRW richtlijnen. Hiernaast is specifiek gekozen voor dit plangebied gekozen vanwege het stuwcomplex de Haandrik. Men wil een bijdrage leveren aan de vispasseerbaarheid als aanvulling op de al aanwezige vistrap. Er is gekozen voor de zuidkant van de Vecht omdat aan de noordkant een waterkering aanwezig is. Vanwege veiligheidsredenen kan deze niet worden verwijderd. Hiernaast is het doel van het Stadsfront dat de Vecht met Gramsbergen wordt verbonden, een alternatieve locatie is hiervoor niet mogelijk.

Er is voor deze inrichting gekozen, omdat op deze manier het beste kan worden voldaan aan de KRW richtlijnen en wensen van bewoners. Hierbij is het voor het Stadsfront voornamelijk belangrijk dat recreatie hier wordt geclusterd, zodat het noordelijk gelegen gebied kan worden ontzien en de impact voor natuur zo klein mogelijk is. De gekozen inrichting zorgt ervoor dat de doelen zo goed mogelijk worden bereikt. Bovendien zorgt een alternatieve inrichting, niet voor minder verstoring op de flora en fauna.

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden wordt zo goed mogelijk rekening gehouden met aanwezige beschermde soorten waarvoor ontheffing is aangevraagd. Hiernaast wordt de zorgplicht in acht genomen om zo min mogelijk schade te berokkenen aan andere binnen het plangebied aanwezige soorten (bijvoorbeeld broedvogels). Dit wordt geborgd doordat werkzaamheden worden uitgevoerd volgens ecologisch werkprotocol en een werkplan van de aannemer. In dit werkplan zal de aannemer zaken vanuit het ecologisch werkprotocol gedetailleerd opnemen in de toe te passen werkwijze.

De planning is grotendeels afhankelijk van de waterstanden en de hoeveelheid neerslag, waardoor werken in de natte winterperiode vaak niet mogelijk is. Daarom worden werkzaamheden in het voorjaar/zomer uitgevoerd. Een alternatieve planning is niet mogelijk.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenoemde activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig;

- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
- in het algemeen belang.

Wij zijn van oordeel dat deze belangen afdoende zijn aangetoond.

Het verbeteren van het GEP is van groot openbaar belang in heel Europa. De bijbehorende doelstellingen zijn opgesteld door de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en moeten uiterlijk 2027 aan de chemische en ecologische toestand voldoen. In de stroomgebiedsbeheerplannen voor 2022-2027 moet Nederland definitieve keuzes maken over de doelen voor de verschillende wateren en de in te zetten maatregelen.

De geplande ontwikkelingen vallen onder de ruimtelijke inrichting van een heel gebied. Zowel de functie, landschappelijk en ecologisch verandert de functie van het plangebied. Het doel is in het kader van recreatie (Hardenberg), GEP en de KRW in het algemeen.

Het is in algemeen belang dat het ecologisch potentieel van het plangebied, wat momenteel vrij beperkt is wordt verbeterd. Hiernaast is ook de waterberging ten tijde van extreme regenval en droogte in het algemeen belang voor bewoners van de Vechtstreek. Het gaat hierbij onder andere om veiligheid, ook is het in het belang van agrariërs dat berekend kan blijven worden ten tijde van droogte. Als laatste is het in algemeen belang dat recreatie mogelijk is voor omwonenden, specifiek vanuit Gramsbergen.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁴ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁵. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D. SLOTCONCLUSIE

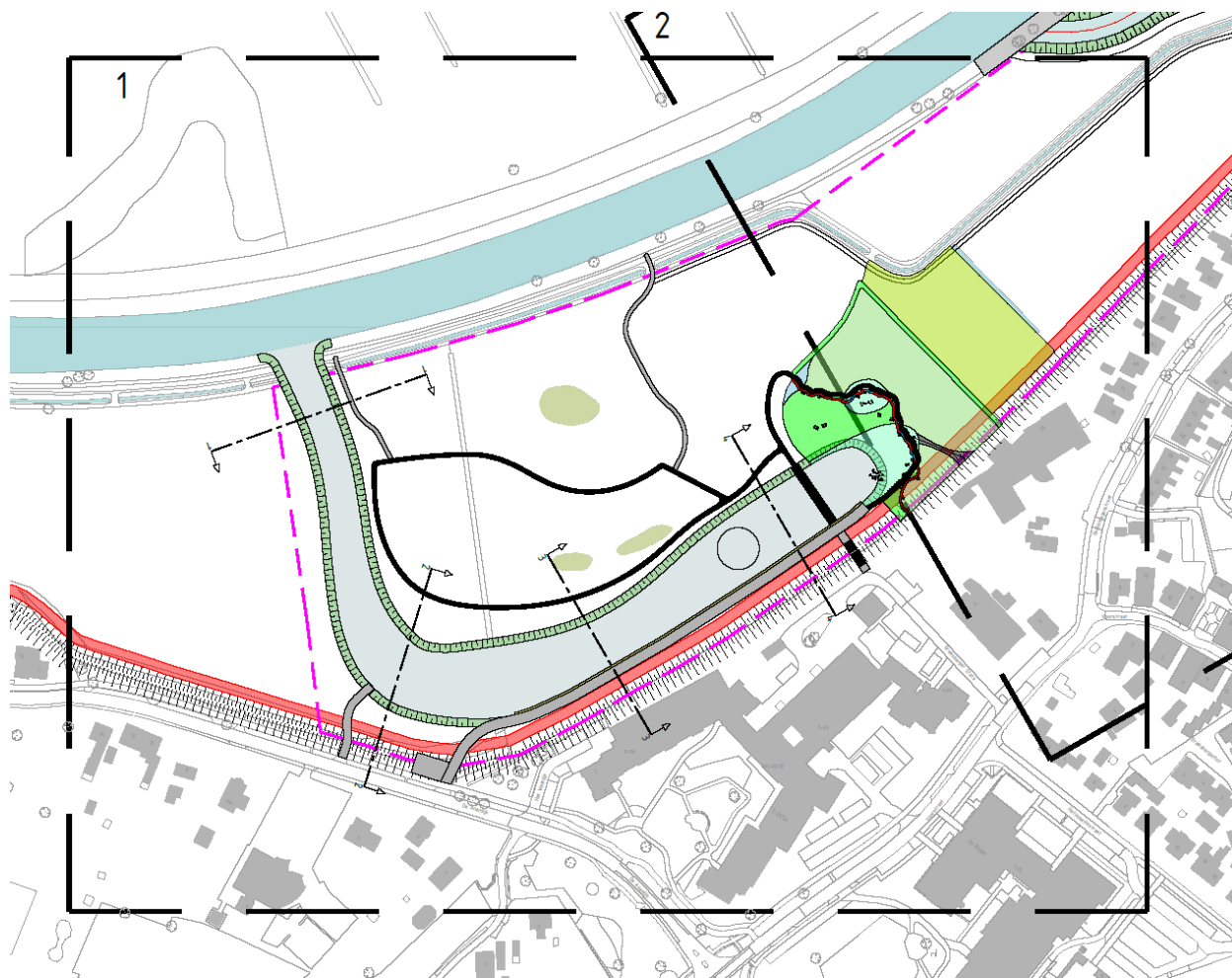
De ontheffing van de verbodsbepalingen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijk belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

¹⁴ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁵ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

BIJLAGE 1. PLANKAART

E. BIJLAGE 2. Zienswijzennota ontwerpbestemmingsplan

“Buitengebied Hardenberg, Stadsfront Gramsbergen”

Zienswijzennota ontwerpbestemmingsplan

“Buitengebied Hardenberg, Stadsfront Gramsbergen”

Inleiding

In augustus 2022 is bekend gemaakt dat het ontwerp-bestemmingsplan “Buitengebied Hardenberg, Stadsfront Gramsbergen” ter inzage werd gelegd van donderdag 18 augustus 2022 tot en met woensdag 28 september en dat in deze periode iedereen een zienswijze mocht indienen. Dit is bekend gemaakt in het Provinciaal blad en het Waterschapsblad van 17 augustus 2022, het Gemeenteblad van 19 augustus 2022 en De Toren van 24 augustus 2022. Het plan is op ruimtelijkeplannen.nl geplaatst op 19 augustus 2022.

Zienswijzen

Zienswijzen zijn ontvangen van:

- A. Stichting De Vechtezomp;
- B. Stichting Historische Culturele Kring Gramsbergen-De Krim;
- C. Platform Inclusief gemeente Hardenberg;
- D. Vereniging van Eigenaren Gramsberger State;
- E. Een omwonende;
- F. LTO-NVP
- G. IVN – Stichting Groenplatform Vechtdal.

A. Zienswijze Stichting De Vechtezomp

Stichting De Vechtezomp voert aan dat het voor het toeristisch gebruik van groot belang is dat er ook een botenhuis wordt gebouwd voor historische houten boten, zoals de Vechtezomp en de punter. De mogelijkheden voor varen op de Vecht worden dan aanzienlijk vergroot. Dan kunnen ook tochtjes worden aangeboden naar Hardenberg en een rondje Gramsbergen (van de Mommeriete via De Haandrik naar het nieuwe haventje). Bij de realisering moet gedacht worden aan de mogelijkheid om accu's op te laden en een toegangssteiger.

Reactie:

In beginsel staat de gemeente niet onwelwillend tegenover een botenhuis. Echter, een beslissing daarover kan alleen worden genomen als de relevante feiten en de af te wegen belangen (bijvoorbeeld zaken als: effecten op afwatering, waterbergend vermogen en beeldkwaliteit en draagvlak bij omwonenden), bekend zijn. Dat is op dit moment niet het geval. Als die wel bekend zijn en tot een positieve beoordeling leiden kan hiervoor een aparte procedure worden gevoerd.

De halve meander en de aanlegvoorzieningen zijn zodanig ontworpen dat het geschikt is voor boten van het formaat Vechtzomp. De Vechtzomp kan dus na aanleg van de haven gebruikt worden voor tochtjes van en naar Gramsbergen, waarbij in de haven wordt aangelegd. Daarnaast is vanuit Ruimte voor de Vecht geld beschikbaar gesteld om oplaadpunten te realiseren in Vechtrijk.

Technische conclusie

De zienswijze vormt geen reden om het plan niet of gewijzigd vast te stellen.

B. Zienswijze Stichting Historische Culturele Kring Gramsbergen-De Krim

De Stichting mist in het plan dat de contouren van het kasteel van Gramsbergen zichtbaar worden gemaakt. Het kasteel van Gramsbergen is van historisch belang geweest voor het ontstaan van Gramsbergen en de regio. Het zou een gemiste kans zijn om dit nu niet mee te nemen bij het plan Vechtrijk Gramsbergen.

Reactie:

Het zichtbaar maken van de contouren van het kasteel van Gramsbergen is een waardevol idee en sluit aan bij de visie die opgesteld is voor het gebied. Het draagt bij aan het historisch besef ten aanzien van de plek. Inmiddels is een samenwerking opgestart om te kijken hoe de contouren in de komende periode inzichtelijk gemaakt zouden kunnen worden met inachtneming van het waterbergend vermogen van de uiterwaard.

Technische conclusie

De zienswijze vormt geen reden om het plan niet of gewijzigd vast te stellen.

C. Zienswijzen Platform Inclusief Gemeente Hardenberg

Platform Inclusief Gemeente Hardenberg (officieel: Stichting Platform Gehandicapten Hardenberg) adviseert om het rolstoeltoegankelijke voetpad breder te maken. Het pad zou niet 1,5 meter breed moeten zijn maar bij voorkeur 2,4 meter en tenminste 1,8 m, exclusief trottoirband. Verder moet ook de visplek geschikt zijn voor personen in een rolstoel. De hellingbaan heeft nu een helling van 1 : 20. Dit zou bij voorkeur 1 : 25 moeten zijn (vals plat). De visplaats dient aan de waterzijde (kan ook links of rechts zijn) voorzien te zijn van een hekwerk of een opstaande rand van 5 cm. De visplaats dient vlak te zijn en mag niet glad worden.

Reactie:

Om de toegankelijkheid verder te verbeteren wordt de breedte van de verharding aangepast naar 1,8 m met tevens aan weerszijden een grasstrook.

De visplekken worden geschikt gemaakt voor rolstoelen. De hellingbaan wordt aangelegd met een talud van 1:25 in plaats van 1:20.

De visplaats wordt voorzien van een opstaande rand van 5 cm.

Een en ander wordt op de inrichtingstekening aangepast.

Technische conclusie

De zienswijzen vormen reden om het plan gewijzigd vast te stellen.

D. Zienswijze Vereniging van Eigenaren Gramsberger State

De VvE Gramsberger State voert aan dat in dit plan een ontsluiting is opgenomen via privéterrein waarvan zij vreest dat dit een uitnodigende belangstelling zal opwekken voor openbare toegankelijkheid. Zolang er geen akkoord is over het opnieuw inrichten van het terrein (verplaatsing garages) kan de VvE onmogelijk instemmen met deze ontsluiting en zou zij graag zien dat deze uit het plan wordt gehaald. De VvE wil geen extra verkeersbewegingen op het privéterrein. De VvE zal niet instemmen met bomenkap en verwijdering struikgewas op het erf. De VvE stelt voor om een duidelijke erfscheiding aan te brengen op de erfgrans aan de zijde van de Vecht.

Reactie:

Op de plankaart heeft de verkeersbestemming een kleine uitstulping naast het perceel van Gramsberger State. Nu geen overeenstemming is bereikt over een ontsluiting via Gramsberger State wordt deze uitstulping uit het plan gehaald. Er zal een aanduiding worden opgenomen voor een hek, zodat het bestemmingsplan toestaat dat er bij de realisatie van het plan een hek wordt geplaatst. Dit hek belemmert de doorgang fysiek en voorkomt zo dat er extra verkeersbewegingen op het privéterrein ontstaan. Het kappen van houtopstand wordt niet (meer) beoogd en is geen onderdeel van het plan. Komende periode gaat de gemeente samen met alle gebiedspartijen aan de gang met de uitwerking van een gebiedsvisie voor een gebied waar de eigendommen van VvE Gramsberger State ook onderdeel van uitmaken. Verdere ontsluiting van Vechtrijk wordt daarin besproken.

Technische conclusie

De zienswijze vormt reden om het plan gewijzigd vast te stellen.

E. Zienswijzen van een omwonende

Een omwonende voert aan:

1. *dat voor hun huis een fietsenstalling is getekend. Graag zien zij die op een andere plek omdat deze het uitzicht belemmert.*

Reactie:

De fietsenstalling hoeft niet per se op die plaats te worden gerealiseerd. Hij zal van de inrichtingstekening die als bijlage bij de regels is opgenomen worden afgehaald. Over een nieuwe locatie wordt nog nagedacht en is mede afhankelijk van andere ontwikkelingen op nabijgelegen gebied. De toekomstige ligging wordt afgestemd met belanghebbenden.

2. *dat zij zich zorgen maken over de parkeergelegenheid. Zij verwachten dat er op de dijk auto's geparkeerd gaan worden, mede omdat de afstand van de parkeerplaats bij de Binder tot de ingang van Stadsfront vrij groot is. Dat is toch wel een eindje lopen voor bijvoorbeeld opa en oma die meegaan op de boot. Is het mogelijk dat er op de dijk een parkeerverbod komt?*

Reactie:

Ter voorkoming van ongewenst parkeren zullen parkeerverwijzingsborden geplaatst worden. Mocht desondanks blijken dat de situatie leidt tot overlast of gevaarlijke situaties dan worden aanvullende maatregelen getroffen.

Technische conclusie

De zienswijze vormt reden om het plan gewijzigd vast te stellen.

F. Zienswijze LTO Vechtdal en Nederlandse Vakbond Pluimveehouders (NVP)

De pluimveehouders rondom Gramsbergen hebben zorgen over de gevolgen die de natuurontwikkeling kan veroorzaken op hun bedrijven vanwege de risico's van besmetting met vogelgriep vanuit de populatie wilde watervogels. Het is van groot belang te zorgen dat de omgeving van de pluimveehouderijen niet aantrekkelijker wordt voor risicovolle wilde watervogelsoorten. Het is niet uitgesloten dat het plan nadeel kan opleveren voor de pluimveehouders. Concreet:

1. ***Doorstroming nevengeul.*** Het is van belang dat het water in de Nevengeul te allen tijde voldoende doorstroomt, zodat het daarmee niet aantrekkelijk wordt voor rustende en foeragerende wilde watervogels, waarvan bekend is dat ze het vogelgriepvirus kunnen dragen en verspreiden. Een voldoende doorstroming dient ook bij technische storingen en natuurlijke obstructie gegarandeerd zijn.

Reactie:

Doorstroming is een vereiste vanuit de KRW om de nevengeul zo goed mogelijk te laten ontwikkelen tot een geul die ruimte biedt aan stroming minnende soorten. De nevengeul is gedimensioneerd om voldoende stroming te krijgen. Tevens kan met de automatische inlaatconstructie de afvoer door de nevengeul gereguleerd worden.

2. ***Open waterpoelen.*** We zijn verrast dat de vorming van nieuwe open waterpoelen onderdeel uitmaken van de herinrichting, omdat onze gesprekken en overleggen zich volledig hebben gericht op de nevengeul. Open waterpoelen in een open omgeving werken als een magneet op wilde watervogels, eens te meer in een omgeving met open grasland. Rusten, drinken en foerageren zijn dan allemaal binnen handbereik. Met weinig angst voor wilde vogels om verrast te worden door predatoren. Zulke omstandigheden leveren nadeel op voor pluimveehouderijen in de omgeving.

Reactie:

In het rapport 'Vogelgrieprisico's nabij de Vecht bij Gramsbergen' (SOVON-rapport 2022/26) is onderzoek gedaan in hoeverre er meer wilde watervogels verwacht worden in de omgeving na de herinrichting van het projectgebied. Hierbij is specifiek gekeken naar het aanleggen van de nevengeul, het toekomstige beheer van de aangrenzende percelen, en de aanleg van de twee compenserende poelen. Naar verwachting zullen er geen noemenswaardige veranderingen optreden in het projectgebied. Stromend water is over het algemeen een onaantrekkelijk habitat. Watervogels zoals zwanen, ganzen en eenden prefereren (grote) stilstaande wateren en akker- en graslanden. In het projectgebied wordt geen extra stilstaand water gerealiseerd dan in de huidige situatie het geval is. De twee nieuwe poelen compenseren twee bestaande poelen die gedempt gaan worden. Per saldo zullen er net zoveel poelen in het gebied aanwezig zijn als in de huidige situatie. Daarnaast hebben de poelen een zeer gering oppervlakte ten opzichte van de huidige overwinteringswateren in de omgeving (zie ook punt 4). Vanwege de gedeelde zorg over vogelgriep zijn waterschap, gemeente en sector in constructief overleg. Op 14 december 2022 is besproken dat -aanvullend op de resultaten van onafhankelijk onderzoek- de poelen minder aantrekkelijk gemaakt worden voor watervogels met zodanige aanplant en beheer dat de oevers deels begroeid zijn.

3. ***Beleid gericht op sturing leef- en rustgebieden wilde watervogels ontbreekt.*** De ontwerpen bevatten geen pro-actieve maatregelen waarmee de nabije omgeving van pluimveehouderijen onaantrekkelijk wordt gemaakt voor risicovolle wilde watervogelsoorten. Dat geldt ook voor beleid gericht op het creëren van aantrekkelijker omgeving op voldoende afstand van pluimveehouderijen. De beoordeling van "Vogelgrieprisico's nabij de Vecht bij Gramsbergen door SOVON en WBVR" geeft enig comfort, maar de punten ad 1, 2 geven reden tot zorg in combinatie met de waargenomen toename van wilde watervogels in Baalder Uiterwaarden.

Reactie:

De gemeente en het waterschap zijn zich bewust van de grote zorgen die leven binnen de pluimveesector als gevolg van het op grote schaal in Europa blijven voorkomen van

vogelgriep en de gevolgen daarvan voor Nederlandse pluimveebedrijven die daarmee te maken krijgen. Daarom is in het kader van het projectplan Waterwet door gemeente Hardenberg, waterschap Vechtstromen en LTO Nederland NOP en de NVP via Stichting AVINED opdracht gegeven aan SOVON en Wageningen University & Research de effecten van de voorgenoemde werkzaamheden te onderzoeken in relatie tot het vraagstuk van het risico op insleep van vogelgriep op pluimveebedrijven rondom Gramsbergen.

Uit het rapport Vogelgrieprisico's nabij de Vecht bij Gramsbergen (SOVON-rapport 2022/26, Samenvatting p.2 en Hoofdstuk 9 Conclusies, p. 19,) volgt dat in de huidige situatie het risico op insleep van vogelgriep op commerciële pluimveebedrijven rond Gramsbergen als zeer laag wordt ingeschat en dat de realisatie van Vechtrijk Gramsbergen fase 1, waaronder de aanleg van de nevengeul (door het waterschap) en stadsfront (door de gemeente), het risico op insleep van het vogelgriepvirus op deze pluimveebedrijven niet of nauwelijks zal doen toenemen.

Door in overleg met de indieners van deze zienswijze het onderzoek te laten uitvoeren hebben gemeente en waterschap de risico's op vogelgriep in relatie tot de ontwikkeling zo goed mogelijk in beeld gebracht. Het onderzoek geeft geen aanleiding het plan aan te passen.

4. ***Meer wilde watervogels is meer stikstof.*** Extra wilde watervogels deponeren stikstof in de omgeving, met mogelijk negatieve gevolgen voor waterkwaliteit en de staat van de natuur-hetgeen strijdig is met de huidige strenge nitraat en stikstofnormen (Wsn, Wnb, NPLG), waarbij het vergroten van stikstofdepositie niet is toegestaan. Dit wordt nog relevanter bij uitbreiding van het NNN in de regio.

Reactie:

De belangrijkste vraag waar het hier om gaat, is in hoeverre er meer wilde watervogels worden aangetrokken door de nieuwe inrichting. Daarbij is gebruik gemaakt van het SOVON-rapport 2022/26 en een onderzoeksrapport 'Jaarrond stikstofdepositie door ganzen in Utrechtse natuurgebieden (Wageningen Environmental Research, Rapport 3052). Tevens is er gekeken in hoeverre het projectgebied na herinrichting aansluit bij de habitateisen van watervogels.

Uit de resultaten van de in het kader van het SOVON onderzoek uitgevoerde watervogeltelling, blijkt dat de aanwezige watervogels rondom het projectgebied hoofdzakelijk foerageren op agrarische percelen (SOVON-rapport 2022/26, hoofdstuk 9), waarbij de meeste ganzen zijn waargenomen op graslandpercelen en in mindere mate op akkers. Over het algemeen is de dichtheid van de verschillende soorten watervogels betrekkelijk laag. De meeste watervogels overnachten op de vloeivelden De Krim en Waterberging De Groote Scheere. Er wordt in mindere mate gebruik gemaakt van het Gat van Joosten en de Loozensche Linie, alsook het Laarsche Bruch (net over de grens in Duitsland).

Het plangebied wordt na herinrichting door het juiste beheer verschaald, waardoor de aanwezige vegetatie steeds minder aantrekkelijk zal worden als voedselbron. Daarbij komt dat het projectgebied na herinrichting meer divers en dynamischer wordt dan de huidige toestand, waardoor het onaantrekkelijk wordt voor grote groepen watervogels die foerageren op graslanden.

Uit het SOVON rapport 2022/26 blijkt dat er geen noemenswaardige toename van watervogels wordt verwacht in het projectgebied na herinrichting. Een verhoogde

stikstofdepositie als gevolg van het aantrekken van extra wilde watervogels wordt om die reden dan ook niet verwacht.

Technische conclusie

De zienswijze vormt geen reden om het plan niet of gewijzigd vast te stellen.

G. IVN

IVN Hardenberg-Gramsbergen verzoekt om mogelijkheden voor de bevordering van de biodiversiteit, in het bijzonder voor goede omstandigheden voor de Vechtanjer. Het plantje staat er al zo weinig. Dit is een uitgelezen kans om dit prachtige, opvallende symbool van het Vechtdal weer in het veld zichtbaar te laten zijn.

Reactie:

Het waterschap legt de nevengeul aan voor het behalen van de doelen uit de Kaderrichtlijn Water en voor het verbeteren van de vispasseerbaarheid. Het realiseren van ruimte voor de Steenanjer is geen opgave voor het waterschap. Echter, het waterschap heeft aangegeven bereid te zijn binnen het projectplangebied op enkele wat hoger gelegen kleinere plekken zandige groeiplaatsen te creëren. Een aanpassing van het bestemmingsplan is hiervoor niet noodzakelijk.

Technische conclusie

De zienswijze vormt geen reden om het plan niet of gewijzigd vast te stellen.

Technische eindconclusie zienswijzen

De zienswijzen C, D en E vormen reden om het plan gewijzigd vast te stellen.

1.

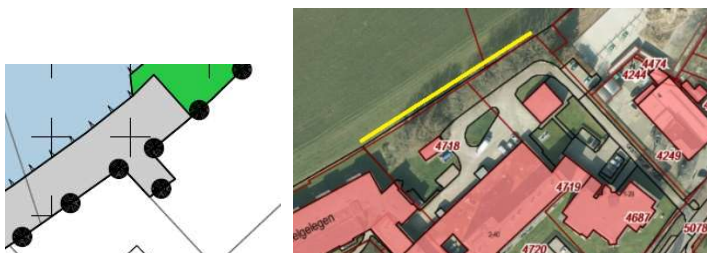
Op de inrichtingstekening (bijlage 3 bij de regels):

- zullen de paden 1,8 m breed worden in plaats van 1,5 m;
- zal de helling naar de visplekken worden gewijzigd van 1:20 naar 1:25;
- zullen de visplekken worden voorzien van een opstaande rand van 5 cm in plaats van 4 cm;
- zal de fietsenstalling van de tekening worden gehaald.

2.

Op de plankaart:

- zal de 'uitstulping' van de verkeersbestemming naast perceel 4687 uit het plan worden gehaald;
- zal langs de percelen 4687 en 4718 een aanduiding worden opgenomen voor een hek.

Ambtshalve aanpassing

In de regels voor 'Water' wordt verwezen naar de Omgevingsverordening Overijssel 2017. De toevoeging '2017' is onjuist. Het is de bedoeling om een dynamische verwijzing naar de Omgevingsverordening Overijssel te maken. De toevoeging '2017' wordt geschrapt in de regels van de bestemming 'Water'.